

בבא מציעא לה

הלכה: אמר רב הונא: משביעין אותו שבועה שאינה ברשותו. מאי טעמא - חיישין שמא עיניו נתן בה. קושי: מיתיבי:

המלוה את חברו על המשכון, ואבד המשכון,

הדין	אמר הלווה	אמר המלוה
פטור	הלוואה סלע משכון סלע	הלוואה סלע משכון חצי סלע
חייב שבועה	הלוואה סלע משכון 3 דונרים מודה במקצת (3/4 סלע)	הלוואה סלע משכון חצי סלע

הדין	אמר המלוה	אמר הלווה
פטור	הלוואה סלע משכון סלע	הלוואה סלע משכון 2 סלעים
חייב שבועה	הלוואה סלע משכון 5 דינרים מודה במקצת (5/4 סלע)	הלוואה סלע משכון 2 סלעים

מי נשבע - מי שהפקדון אצלו, שמא ישבע זה ויוציא הלה את הפקדון. אהייא?

אילימא אסיפא - ותיפוק ליה דשבועה גבי מלוה היא, אלא אמר שמואל: ארישא מאי ארישא - אסיפא דרישא: דשבועה גבי לוח הוא, ואמור רבנן: לשתבע מלוה, שמא ישבע זה ויוציא הלה את הפקדון.

הקושי: ואם איתא לדרב הונא, כיון דמשתבע מלוה שאינה ברשותו - היכי מצי מפיך לה?

תירוץ: אמר רבא: שיש עדים שנשרפה.

דחייה: אי הכי מהיכא מייתי לה?

תירוץ 2: אלא אמר רב יוסף: שיש עדים שנגנבה.

קושי: סוף סוף מהיכא מייתי לה?

תירוץ: דטרח ומייתי לה.

קושי: אי הכי, כי משתבע מלוה נמי, לטרח לוח וליתי!

תירוץ: בשלמא מלוה - ידע מאן קא עייל ונפק בביתה, ואזיל וטרח ומייתי לה, אלא לוח, מי ידע מאן עייל ונפק בביתה דמלוה?

תירוץ 3: אביי אומר: גזירה שמא יטעון ויאמר לו: אחר שבועה מצאתיה.

תירוץ 4: רב אשי אמר: זה נשבע וזה נשבע - זה נשבע שאינה ברשותו, וזה נשבע כמה היה שוה. והכי קאמר: מי נשבע תחילה - מלוה נשבע תחילה, שמא ישבע זה ויוציא הלה את הפקדון.

עוד קושי: רב הונא בר תחליפא משמיה דרבא אמר: רישא דסיפא תיובתא לרב הונא: **סלע הלויני עליו, שתים היה שוה, והלה אומר: לא כי, אלא סלע הלויני עליו סלע היה שוה - פטור.** ואם איתא לדרב הונא, מגו דמשתבע מלוה שאינה ברשותו - לישתבע נמי אגילגול שבועה כמה היה שוה!

תירוץ: אמר רב אשי: אמריתא לשמענתא קמיה דרב כהנא, ואמר לי: תהא במאמינו.

קושי: ונהמניה לוח למלוה נמי בהא כמה הוה שוה!

תירוץ: לא קים ליה בגויה.

קושי: ונהמניה מלוה ללוח, דקים ליה בגויה!

תירוץ: לא מהימן ליה.

קושי: ומאי שנא לוח דמהימן ליה למלוה, ומאי שנא מלוה דלא מהימן ליה ללוח?

תירוץ: לוח מקיים ביה במלוה (משלי י"א) **תנת ישרים תנחם,**

מלוה מקיים ביה בלוח (משלי י"א) **וכול כוזבים יבא.**

מקרה ופסקו של רב נחמן: ההוא גברא דאפקיד כיפי גביה חבריה, אמר ליה: הב לי כיפי. - אמר ליה: לא ידענא היכא אותבינהו. אתא לקמיה דרב נחמן, אמר ליה: כל לא ידענא - פשיעותא היא, זיל שלים. לא שלים, אזל רב נחמן אגביה לאפדניה מיניה. לסוף אישתכח כיפי, ואיקור. אמר רב נחמן: הדרי כיפי למרייהו, והדרא אפדנא למרה.

קושי של רבא: אמר רבא: הוה יתיבנא קמיה דרב נחמן, ופרקין המפקיד הוה, ואמרי ליה: שילם ולא רצה לישבע! ולא אהדר לי.

דחיית קושייתו על ידי רבא עצמו: ושפיר עבד דלא אהדר לי. מאי טעמא - התם לא אטרחיה לבי דינא, הכא אטרחיה לבי דינא.

עוד קושי על רב נחמן: למימרא דסבר רב נחמן דשומא הדר?

תירוץ: שאני התם, דשומא בטעות הוה, דקא הוה כיפי מעיקרא.

דיון בנושא שהעלו בתוך המעשה:

נהרדעי	אמימר
שומא הדר עד תריסר ירחי שתא	שומא הדר לעולם משום שנאמר (דברים ו') ועֵשֶׂת הַיֵּשֶׁר וְהַטֹּב

שומא הדר	שומא לא הדר
שמו ליה לבעל חוב, ואזל איהו ושמה לבעל חוב דידיה, אמרינן ליה: לא עדיף את מגברא דאתית מיניה	זבנה, אורתא, ויהבה במתנה - ודאי הני מעיקרא אדעתא דארעא נחות, ולא אדעתא דזוזי נחות
	שמו לה לאשה ואינסיבא, או שמו מינה דאשה ואינסיבא ומתה - בעל בנכסי אשתו לוקח הוי, לא מיהדר ולא מהדרינן ליה. דאמר רבי יוסי בר חנינא: באושא התקינו: האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה - הבעל מוציא מיד הלקוחות
אגביה איהו בחובו חד אמר: הדרה - לא זביני מעליא הוא, והאי דאגביה מדעתיה ולא אתא לדינא - מחמת כיסופא הוא דאגביה.	וחד אמר: לא הדרה - האי זביני מעליא היא, דהא מדעתא דנפשיה אגביה

שאלה קשורה לגביית קרקע מ-לווה: ומאימת אכיל פרי?
תשובה 1: רבה אמר: מכי מטיא אדרכתא לידיה,
תשובה 2: אביי אמר: עדיו בחתומיו זכין לו.
תשובה 3: רבא אמר: מכי שלימו ימי אכרזתא.

משנה.

השוכר פרה מחבירו והשאילה לאחר ומתה כדרכה

תנא קמא	רבי יוסי
ישבע השוכר שמתה כדרכה, והשואל ישלם לשוכר	כיצד הלה עושה סחורה בפרתו של חבירו? אלא, תחזור פרה לבעלים

